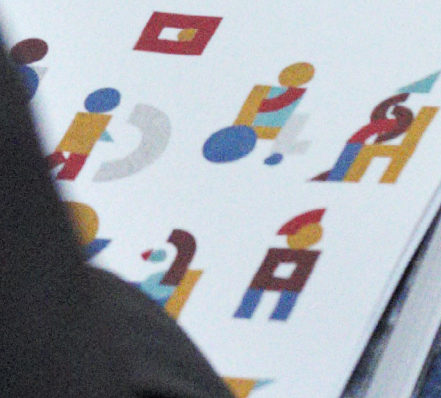

VI TROBADA D'ENERGIES COMUNITÀRIES

21 AL 30 DE MARÇ DE 2019

VIVER, LA TRINITAT VELLA I EL BON PASTOR

Relatoria

Plaça de Fèlix Rodríguez de la Fuente (el Bon Pastor)

Dijous, 28 de març de 2019

De 18:15 a 20:15h

Coproductores: Comissió de Festes de Baró de Viver, Servei d'Interculturalitat de Sant Andreu, Espai Coneix - Bon Pastor Transforma't, Fundació Apip-Acam, Temps de dona, Dones i Barri en Xarxa (Sant Roc), Les Vernedes, Servei d'Intervenció per la Convivèn-

[barcelona.cat/acciocomunitaria/energies_comunitaries]

TW - @ComunitariesBCN

FB - @energiescomunitaries

Dades de participació

Persones assistents: 31 dones i 3 homes

<Coproductores Espai Coneix, Fundació APIP ACAM, SIEP, Servei d'Interculturalitat Sant Andreu, Les Vernedes

<Experiències convidades Les Vernedes

<Ponència Noemí Fernández, membre de l'Associació Voces Gitanas

Breu presentació de les participants i la ponent facilitadora

Ana Pacheco, presentadora de l'acte, periodista i veïna de Trinitat Vella. Dóna les gràcies al grup de dones Les Vernedes per ser impulsores d'aquest espai a les anteriors Energies a la Verneda. Aquesta iniciativa que vol recuperar les places i es considera un espai molt polític. El feminisme a vegades és molt totalitzador i avui volem reivindicar que som moltes i diverses.

Noemí Fernández, és estudiant de dret i assessora jurídica, fa mediació en tot el territori català. És membre de l'Associació de Voces Gitanas. Explica que el projecte Voces gitanas va començar com un projecte de ràdio per a empoderar i donar visibilitat a les dones gitanes. En els gitanos també hi ha diversitat però hi ha temes comuns.

Presentació i descripció dels projectes comunitaris

<Les Vernedes és un grup format per diferents associacions de veïnes. Els barris d'aquesta zona es troben molt seccionats i hi ha moltes associacions però amb poques persones. A més hi ha zones del barri amb problemes d'inseguretat (metro La Pau, passadissos Parc Arriassa, etc.).

Tot va començar amb les marxex exploratòries promogudes des del pla de barris, que ha ajudat a mobilitzar a la gent del barri. En aquestes marxex van ser conscients que hi havia espais del barri ocupats sempre per homes. Van voler reivindicar un d'aquests espais baixant a l'espai públic i allà van començar a parlar d'inquietuds comunes. Finalment van decidir agrupar-se per enfortir-se i empoderar-se. Actualment fa un any que funcionen i són les promotores de «Vecina, baja tu silla».

Desenvolupament de la sessió

Després de la presentació de les Vernedes comença el debat públic, intercalant aportacions del públic amb preguntes adreçades per la presentadora directament a Noemí Fernández.

En la primera intervenció, la Jacoba es mostra contenta amb el fet que es repeteixi l'espai. És nascuda a les cases barates del Bon Pastor i aquest espai li recorda als vespres d'estiu on es reunien les veïnes al carrer. Allà es coneixien els problemes i les necessitats de les veïnes i això els ajudava a ser més fortes.

MOLTES VEGADES ELS ESPAIS JA ENS VENEN ORDENATS. EN TEMES DE SEGURETAT, QUÈ ES POT FER PER TENIR ESPAIS MÉS SEGURS?

<Ocupar l'espai públic per les veïnes dóna seguretat i evita que sigui ocupat per persones que a vegades molesten i que potser ni tan sols són del barri. La presència de persones que ens donen confiança redueix la percepció d'inseguretat dels espais.

<Ens trobem un urbanisme fet per homes, que no pateixen tant aquesta percepció d'inseguretat. Les dones hem de reivindicar ciutats més segures

ÉS NECESSARI QUE LES DONES S'IMPLIQUIN PER CANVIAR LES COSSES, PERÒ QUINES INQUIETUDS, PORS O DIFICULTATS ENS PRODUÏX AQUESTA PARTICIPACIÓ?

<A vegades les dones no participem perquè no trobem temps però és important perquè se t'acaba retornant el que dónes.

ACTUALMENT TROBEM MOLTES IDEES PRECONCEBUES SOBRE EL FEMINISME. TU COM L'HAS VISQUIT?

<Noemí Fernández - Quan els gitanos van arribar fa 600 anys, les dones gitanes no encaixaven en la societat de l'època perquè eren lliures, gestionaven els diners, etc. Se'ls va acusar de ser dones públiques i es van fer polítiques per regular aquest comportament «alliberat».

és el paper dels ancians. Actualment s'ha avançat molt en temes d'educació a dones i nenes. S'està aconseguint tenir nenes formades que assoleixen llocs de treball rellevants, en l'administració, etc. S'ha de trencar amb la imatge de dona gitana submissa.

El poble gitano defensa al seu poble i a les dones gitanes de forma comunitària i disposem d'altres eines per fer front al masclisme, com

És necessari conscienciar als nostres homes per a fer la lluita amb ells i hem d'estar al costat dels homes en aquests avenços.

<No passa únicament en el poble gitano. Educar en igualtat és fonamental per obrir les mentes i canviar la base. Abans també servíem als homes de la casa i ho vam anar qüestionant a mesura que ens fèiem grans.

<Sóc musulmana i m'identifico molt amb la dona gitana. A les musulmanes feministes ens miren també de forma estranya, però no vull renunciar a ser musulmana per ser feminista. El feminisme és divers i s'han de veure altres punts de vista. La meva mare, que era analfabeta, tenia clar que el meu germà i jo havíem de fer les mateixes tasques i mai ens va obligar a fer-ho. A mi m'ha tocat «educar» al marit en aquest aspecte.

EFFECTIVAMENT, HABITUALMENT SOM DONES BLANQUES, HETEROSEXUALS...ÉS NECESSARI QUE CANVIEM LA MIRADA. A MÉS TENIM PETITS COMPORTAMENTS INTERIORITZATS QUE HEM DE DE-CONSTRUIR, COM DEMANAR QUE HI HA DE SOPAR SEMPRE A LA MARE.

<Noemí Fernández - S'han d'invertir moltes coses, qüestionar temes, repartir per igual...

<Els micro masclismes...no m'ajudes, sinó que cooperes en una tasca que és compartida.

<No em considerava feminista perquè aquesta paraula espanta...es té una imatge de radicalisme, de puny en alt. Però cada vegada sóc més feminista i estic més atenta a comentaris que fan els homes.

<És important educar també els fills a casa i no només a l'escola. Primer hem de deixar de ser masclistes nosaltres i després els nostres fills. Hem de desactivar les conductes masclistes de les dones.

<Totes les dones lluitem pel mateix: pel benestar de la societat i dels nostres fills.

<Les dones tenim les mateixes necessitats i problemes. L'educació igualitària en les escoles és molt important i també ho és treballar amb els adolescents. Les Vernedes treballem amb els instituts per aquest motiu. També és important l'ajuda entre veïnes i compartir els problemes sense pudor, no permetre maltractaments, ser valentes, tenir força i anar endavant.

<No em sento reconeguda en els discursos d'algunes feministes i ara no m'identifico com a feminista perquè a vegades és molt «morbós» (mort als homes) amb els homes i també hi ha homes sensibles.

S'estan reprimint els drets humans de les persones. Els mitjans de comunicació tenen la seva estratègia i han fet molt de mal. Ens desactiven i condicionen des de petits amb estereotips. Hem de crear una consciència col·lectiva lliure de violència.

Aleshores, ara m'identifico més amb l'activisme que amb el feminisme perquè aquest es manipula/malinterpreta molt segons interessa. Tots som éssers humans, persones.

<Actualment s'està frivolitzant molt el feminisme i sembla que tothom és feminista. És important que, les que ho som, ho diguem perquè no s'apropiïn d'ell. Els partits d'ultradreta volen combatre la «ideologia de gènere». Com ens posicionem com a dones davant d'això?

<El feminisme és individual, es fa des de la individualitat. També ho és deixar els prejudicis entre dones, unir-se i generar un vincle. Encara que no ens entenguem de paraula, ens comprenem amb mirades, gestos, etc.

<Noemí Fernández - Si sóc feminista, és gràcies al meu pare. La seva filla gran va voler treballar i les dones de la família ho hem anat treballant amb ell. Ell ha anat entenent que les seves filles havien d'estudiar, tenir carnet de cotxe, etc., per poder-se valer per elles mateixes. Ja no li fa por que les dones gitanes surtin soles al carrer, vagin a reunions, etc.

Hi ha hagut una deixadesa de les institucions sobre les nenes gitanes, ja que sovint, quan aquestes comencen a faltar a classe, els col·legis no utilitzen els mecanismes establerts per a evitar-ho. Hi ha molts prejudicis sobre que els gitanos no li donen importància a l'educació. Les nenes que no estudien no poden treballar i el que els queda és casar-se jove i dependre del seu marit. A més, les escoles no parlen de les aportacions de la cultura gitana, de l'assimilació que ha patit el poble gitano.

S'ha de donar l'oportunitat a les dones gitanes de treballar (no pel sistema de quotes), de llogar un pis, etc. és molt fàcil que es reproduïxi l'imaginari que hi ha del poble gitano. S'han de detectar totes aquestes injustícies envers les nenes gitanes.